

॥ ਅਧਿਆਇ-22 ॥

ਸੱਖ ਦੇ ਜ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਰੱਖਿਆ। 1) ਸ੍ਰੀ ਬਾਲਾਸਾਹਿਬ ਮਿਰੀਕਰ,

2) ਸ੍ਰੀ ਬਾਪੁਸਾਹਿਬ ਬੁਟੀ, 3) ਸ੍ਰੀ ਅਮੀਰ ਸ਼ਕਰ,

4) ਸ੍ਰੀ ਹੇਮਾਂਡਪੰਤ, 5) ਬਾਬਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰ।

ਸ੍ਰੀ ਸਾਈਂ ਬਾਬਾ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਏ? ਉਸ ਸਰਵ-ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਅਥਾਹ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰਨ ਵਿਚ ਵੇਦ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਮੁਖੀ ਸ਼ੇਸ਼ਨਾਗ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਸਮਰਥ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਰੁਚੀ ਸਰੂਪ ਦੇ ਵਰਨਣ ਵਿਚ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਂ ਦ੍ਰਿੜ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਆਨੰਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਚਰਣਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਰਣ-ਕਮਲਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਰਵੋਤਮ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਾਹ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਹੇਮਾਂਡਪੰਤ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਦਾ ਜੋ ਇਕ ਬਹੁਤ ਸੌਖਾ ਰਾਹ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਹੈ:

ਹਨੇਰੇ ਪੱਖ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਚੰਦਰਮਾ ਦੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਘੱਟਦੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵੀ ਲਗਾਤਾਰ ਘੱਟਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਮੱਸਿਆ ਦੇ ਦਿਨ ਚੰਦਰਮਾ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਾਇਬ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਚਾਰੋਂ ਪਾਸੇ ਰਾਤ ਦਾ ਭਿਆਨਕ ਹਨੇਰਾ ਛਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਚਾਨਣਾ ਪੱਖ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਲੋਕ ਚੰਦਰਮਾ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਉਤਾਵਲੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਦੂਜ ਦਾ ਚੰਦਰਮਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਤ ਦੀਆਂ ਦੋ ਟਾਹਣੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰੋਂ ਚੰਦਰਮਾ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਉਤਸੁਕਤਾ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਦੂਰ ਅਸਮਾਨ 'ਤੇ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਚੰਦਰਮਾ ਦੀ ਲਕੀਰ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਨਾਲ ਹੀ ਮਨ ਗਦਗਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਨੂੰ ਬਾਬਾ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵੱਲ ਦੇਖੋ। ਆਹਾ! ਕਿੰਨੀ ਸੁੰਦਰ ਹੈ? ਉਹ ਪੈਰ ਮੋੜ ਕੇ ਬੈਠੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੱਜਾ ਪੈਰ ਖੱਬੇ ਗੋਡੇ ਉੱਪਰ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਦੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਸੱਜੇ ਪੈਰ ਉੱਪਰ ਫੈਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਮੁਦਰਾ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਸਮਝਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਘੁਮੰਡ ਰਹਿਤ ਅਤੇ ਨਿਮਰ ਹੋ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਉਂਗਲਾਂ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਮੇਰੇ ਚਰਣ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਰੋ। ਤਾਂ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਸੱਚੇ ਸਰੂਪ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕੋਗੇ। ਭਗਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹ ਸਭ ਨਾਲੋਂ ਸੌਖਾ ਰਾਹ ਹੈ।

ਹੁਣ ਇਕ ਪਲ ਸ੍ਰੀ ਸਾਈਂ ਬਾਬਾ ਦੀ ਜੀਵਨੀ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ। ਸਾਈਂ ਬਾਬਾ ਦੇ ਵਾਸ ਨਾਲ

ਹੀ ਸ਼ਿਰਡੀ ਤੀਰਥ ਸਥਾਨ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਚਾਰੇ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਉਥੇ ਦਿਨੋ ਦਿਨ ਵਧਣ ਲੱਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਮੀਰ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਦੇ ਬੇਅੰਤ ਪਿਆਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਦਭੁੱਤ ਗਿਆਨ ਭੰਡਾਰ ਅਤੇ ਸਰਵ-ਵਿਆਪਕਤਾ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਕਿਸਨੂੰ ਹੈ? ਧੰਨ ਤਾਂ ਉਹ ਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਅਨੁਭਵ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਕਦੀ-ਕਦੀ ਉਹ ਬ੍ਰਹਮਾ ਵਿਚ ਮਗਨ ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ ਲੰਮਾ ਮੌਨ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਸੀ। ਕਦੀ-ਕਦੀ ਉਹ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਆਨੰਦ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਬਣ ਕੇ ਭਗਤਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸੀ। ਕਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਤਾਂ ਕਦੀ ਹਾਸਾ-ਮਜ਼ਾਕ ਕਰਦੇ ਸੀ। ਕਦੀ ਖੁਸ਼ ਦਿਲ ਰਹਿੰਦੇ ਤਾਂ ਕਦੀ ਗੁੱਸੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਸੀ। ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਦੇਖਣ, ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲੀਲਾਵਾਂ ਸੁਣਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਅਤਿਪਤ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਫੇਰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਫੁੱਲੇ ਨਹੀਂ ਸਮਾਉਂਦੇ ਸੀ। ਬਾਰਿਸ਼ ਦੀਆਂ ਕਣੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਹਵਾ ਨੂੰ ਚਮੜੇ ਦੀ ਥੈਲੀ ਵਿਚ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਬਾਬਾ ਦੀਆਂ ਲੀਲਾਵਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦਾ। ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੀਲਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਲੀਲਾ ਦਾ ਇਥੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਭਗਤਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦੇ ਘਟਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਾਬਾ ਠੀਕ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸੀ?

ਸ੍ਰੀ ਬਾਲਾਸਾਹਿਬ ਮਿਰੀਕਰ

ਸ੍ਰੀ ਬਾਲਾਸਾਹਿਬ ਮਿਰੀਕਰ, ਜਿਹੜੇ ਸਰਦਾਰ ਕਾਕਾਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਕੋਪਰਗਾਂਵ ਦੇ ਮਾਮਲੇਦਾਰ ਸੀ, ਇਕ ਵਾਰੀ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਚਿਤਲੀ ਜਾ ਰਹੇ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਰਸਤੇ ਵਿਚ, ਉਹ ਸਾਈਂ ਬਾਬਾ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਸ਼ਿਰਡੀ ਪਧਾਰੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਸਜਿਦ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਬਾਬਾ ਦੀ ਚਰਣ-ਵੰਦਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਬਾਬਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ, “ਜਿਥੇ ਤੁਸੀਂ ਬੈਠੇ ਹੋ, ਉਹ ਹੀ ਦਵਾਰਕਾਮਾਈ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਉਸਦੀ ਗੋਦੀ ਵਿਚ ਬੈਠਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮਸਜਿਦ ਮਾਈ ਪਰਮ ਦਿਆਲੂ ਹੈ। ਸਿੱਧੇ-ਸਾਧੇ ਸਾਫ਼ ਦਿਲ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਮਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੇਗੀ। ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਰੀ ਬੈਠਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਤਕਲੀਫ਼ਾਂ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਦੀ ਛੱਤਰ ਛਾਇਆ ਵਿਚ ਆਰਾਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਨੰਦ ਅਤੇ ਸੁੱਖ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।” ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਬਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਦੀ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣਾ ਮਿਹਰ ਭਰਿਆ ਹੱਥ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਪਰ ਰੱਖ ਕੇ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦਿੱਤਾ।

ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਬਾਲਾਸਾਹਿਬ ਜਾਣ ਲਈ ਖੜੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲੇ, “ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਲੰਮੇ ਬਾਬਾ (ਸੱਪ) ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋ?” ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਖੱਬੀ ਮੁੱਠ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਦੀ ਕੂਹਣੀ ਦੇ ਕੋਲ ਲਿਜਾ ਕੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਨੂੰ ਸੱਪ ਵਾਂਗ ਹਿਲਾ ਕੇ ਬੋਲੇ, “ਉਹ ਬਹੁਤ ਭਿਆਨਕ ਹੈ, ਪਰ ਦਵਾਰਕਾਮਾਈ ਦੇ ਲਾਲਾਂ ਦਾ ਉਹ ਕਰ

ਹੀ ਕੀ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਜਦੋਂ ਆਪ ਦਵਾਰਕਾਮਾਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸੱਪ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੀ ਕੀ ਹੈ?” ਉਥੇ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਅਤੇ ਮਿਰੀਕਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ ਪਰ ਪੁੱਛਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਕਿਸੇ ਵਿਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਨੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਬਾਲਾਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾ ਕੇ ਚਿਤਲੀ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਮਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਸ਼ਾਮ ਨੇ ਜਾ ਕੇ ਬਾਬਾ ਦਾ ਹੁਕਮ ਬਾਲਾਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ। ਉਹ ਬੋਲੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਬਹੁਤ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਦੇਣਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਕਿਹਾ, “ਉਹ ਸ਼ਾਮ ਨੇ ਬਾਬਾ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ। ਬਾਬਾ ਬੋਲੇ ਕਿ “ਚੰਗਾ ਠੀਕ ਹੈ, ਨਾ ਜਾਉ।” ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਠੀਕ ਅਰਥ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਹੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਕੁਝ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਸੋ ਤਾਂ ਹੋ ਕੇ ਹੀ ਰਹੇਗਾ।”

ਬਾਲਾਸਾਹਿਬ ਨੇ ਫੇਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਤਾਂ ਸ਼ਾਮ ਫੇਰ ਬਾਬਾ ਦੀ ਆਗਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਬਾਲਾਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਲ ਟਾਂਗੇ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਚੱਲ ਪਏ। ਉਹ ਨੌ ਵਜੇ ਚਿਤਲੀ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਹਨੂੰਮਾਨ ਮੰਦਿਰ ਵਿਚ ਠਹਿਰੇ। ਦਫਤਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਾਲੇ ਆਏ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਇਧਰ-ਉਧਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਬਾਲਾਸਾਹਿਬ ਚਟਾਈ ਉਪਰ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਬੈਠ ਕੇ ਅਖਬਾਰ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧੌਤੀ ਦਾ ਉਪਰਲਾ ਸਿਰਾ ਕਮਰ ਉਪਰ ਪਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਉਪਰ ਇਕ ਸੱਪ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਉਧਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਸੀ-ਸੀ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਅੱਗੇ ਰੋਂਗਣ ਲੱਗਾ। ਇਹ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਚਪੜਾਸੀ ਦੌੜ ਕੇ ਲਾਲਟੈਨ ਲੈ ਆਇਆ। ਸੱਪ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਉਹ ‘ਸੱਪ-ਸੱਪ’ ਕਹਿ ਕੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਰੌਲਾ ਪਾਉਣ ਲੱਗਾ। ਉਦੋਂ ਤਾਂ ਬਾਲਾਸਾਹਿਬ ਬਹੁਤ ਡਰ ਗਏ ਅਤੇ ਕੰਬਣ ਲੱਗੇ। ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਵੀ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ। ਤਾਂ ਉਹ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਦਮੀ ਉਥੋਂ ਹੌਲੀ ਜਿਹੇ ਪਰੇ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਸੋਟੀਆਂ ਲੈ ਆਏ। ਸੱਪ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਕਮਰ ਤੋਂ ਥੱਲੇ ਉਤਰ ਆਇਆ। ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਹੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਸ ਮੁਸੀਬਤ ਦੀ ਬਾਬਾ ਨੇ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਹ ਟਲ ਗਈ ਅਤੇ ਸਾਈਂ-ਚਰਣਾਂ ਵਿਚ ਬਾਲਾਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਿਆਰ ਹੋਰ ਡੂੰਘਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਬਾਪੂਸਾਹਿਬ ਬੂਟੀ

ਇਕ ਦਿਨ ਮਹਾਨ ਜੋਤਸ਼ੀ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਾਸਾਹਿਬ ਡੋਂਗਲੇ ਨੇ ਬਾਪੂਸਾਹਿਬ ਬੂਟੀ ਨੂੰ (ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸ਼ਿਰਡੀ ਵਿਚ ਸੀ) ਕਿਹਾ, “ਅੱਜ ਦਾ ਦਿਨ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਅਤਿਅੰਤ ਅਸੁਭ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਜੀਵਨ ਲਈ ਮੁਸੀਬਤ ਵਾਲਾ ਹੈ।” ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਬਾਪੂਸਾਹਿਬ ਬਹੁਤ ਬੇਚੈਨ ਹੋ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਬਾ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਗਏ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲੇ, “ਇਹ ਨਾਨਾ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ? ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਮੌਤ ਦੀ ਭਵਿੱਖਵਾਣੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਡਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਕਹਿ ਦਿਉ, “ਚੰਗਾ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੌਤ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।” ਜਦੋਂ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਬਾਪੂ ਆਪਣੇ ਗੁਸਲਖ਼ਾਨੇ ਵਿਚ ਗਏ ਤਾਂ

ਉਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਸੱਪ ਦਿਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੌਕਰ ਨੇ ਵੀ ਸੱਪ ਨੂੰ ਦੇਖ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਇਕ ਪੱਥਰ ਚੁੱਕਿਆ। ਬਾਪੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਕ ਸੋਟੀ ਮੰਗਵਾਈ, ਪਰ ਸੋਟੀ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਹ ਸੱਪ ਰੋਂਗਦਾ ਹੋਇਆ ਦੂਰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਨਜ਼ਰਾਂ ਤੋਂ ਓੜਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਬਾਪੂਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਦੇ ਨਿਰਭੈਅ ਵਚਨ ਯਾਦ ਆ ਗਏ ਅਤੇ ਬੜੀ ਤਸੱਲੀ ਹੋਈ।

ਅਮੀਰ ਸ਼ਕਰ

ਅਮੀਰ ਸ਼ਕਰ ਕੋਰਲੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਿਵਾਸੀ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਕੋਪਰਗਾਂਵ ਤਾਲੁਕੇ ਵਿਚ ਹੈ। ਉਹ ਜਾਤ ਦਾ ਕਸਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਂਦਰਾ ਵਿਚ ਦਲਾਲੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਆਦਮੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਸੀ। ਇਕ ਵਾਰ ਉਹ ਗੰਠੀਆ ਰੋਗ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਤਕਲੀਫ਼ ਪਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੀ ਯਾਦ ਆਈ ਤਾਂ ਕੰਮ-ਕਾਰ ਛੱਡ ਕੇ ਉਹ ਸ਼ਿਰਡੀ ਆਇਆ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਨੂੰ ਰੋਗ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਵੜੀ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਚਾਵੜੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸਿਹਤ ਲਈ ਇਕ ਠੀਕ ਜਗ੍ਹਾ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੋਗੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਦੀ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵੀ ਥਾਂ ਉਸ ਲਈ ਚੰਗੀ ਹੁੰਦੀ, ਪਰ ਬਾਬਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਤਾਂ ਫ਼ੈਸਲਾਕੁੰਨ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਦਵਾਈ ਸਰੂਪ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਸਜਿਦ ਵਿਚ ਨਾ ਆਉਣ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਚਾਵੜੀ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਉਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਲਾਭ ਹੋਇਆ। ਬਾਬਾ ਸਵੇਰੇ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਚਾਵੜੀ ਕੋਲੋਂ ਲੰਘਦੇ ਸੀ ਅਤੇ ਇਕ ਦਿਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਜਲੂਸ ਨਾਲ ਉਥੇ ਆਉਂਦੇ ਸੀ ਅਤੇ ਉਥੇ ਹੀ ਆਰਾਮ ਕਰਦੇ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਮੀਰ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਦੀ ਸੰਗਤ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਅਮੀਰ ਉਥੇ ਪੂਰੇ ਨੌਂ ਮਹੀਨੇ ਰਿਹਾ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਮਨ ਉਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਅੱਕ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਇਕ ਰਾਤ ਨੂੰ ਉਹ ਚੋਰੀ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕੋਪਰਗਾਂਵ ਦੀ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਵਿਚ ਜਾ ਠਹਿਰਿਆ। ਉਥੇ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਫ਼ਕੀਰ ਨੂੰ ਮਰਦੇ ਦੇਖਿਆ, ਜਿਹੜਾ ਪਾਣੀ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਮੀਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੀਂਦੇ ਹੀ ਉਹ ਮਰ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਅਮੀਰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਖਿਆਲ ਆਇਆ ਕਿ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਦੇ ਦਿਆਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਹੀ ਇਸਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਖ਼ਬਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਨਾਤੇ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਇਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਏਗੀ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਹੀ ਫੜਿਆ ਜਾਵਾਂਗਾ ਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਆਗਿਆ ਸ਼ਿਰਡੀ ਛੱਡਣ ਦੀ ਉਤਾਵਲੀ ਉਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਛਤਾਵਾ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਬਾਬਾ ਨੂੰ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਿਰਡੀ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਕੇ ਉਸੇ ਰਾਤ ਬਾਬਾ ਦਾ ਨਾਂ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਪਹੁ ਫੁੱਟਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ਿਰਡੀ ਵਾਪਸ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਬੇਫ਼ਿਕਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਫੇਰ ਉਹ ਚਾਵੜੀ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਆਗਿਆ ਨਾਲ ਹੀ ਰਹਿਣ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਰੋਗ ਠੀਕ ਹੋ ਗਿਆ।

ਇਕ ਵਾਰੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ, “ਔ ਅਬਦੁਲ ! ਕੋਈ ਦੁਰਾਚਾਰੀ ਪ੍ਰਾਣੀ ਮੇਰੇ ਬਿਸਤਰੇ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੈ।” ਅਬਦੁਲ ਨੇ ਲਾਲਟੈਨ ਲੈ ਕੇ ਬਾਬਾ ਦਾ ਬਿਸਤਰਾ ਦੇਖਿਆ, ਪਰ ਉਥੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿਸਿਆ। ਬਾਬਾ ਨੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣਾ ਸਟਕਾ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਮਾਰਨ ਲੱਗੇ। ਬਾਬਾ ਦੀ ਇਹ ਲੀਲਾ ਦੇਖ ਕੇ ਅਮੀਰ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸੱਪ ਦੇ ਆਉਣ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ।

ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਤਕ ਬਾਬਾ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਮੀਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਸਮਝ ਵਿਚ ਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਸਤਰੇ ਕੋਲ ਕੁਝ ਰੋਂਗਦਾ ਹੋਇਆ ਦੇਖਿਆ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਬਦੁਲ ਕੋਲੋਂ ਲਾਲਟੈਨ ਮੰਗਵਾਈ ਅਤੇ ਇਕ ਸੱਪ ਨੂੰ ਕੁੰਡਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਉਥੇ ਬੈਠੇ ਦੇਖਿਆ, ਜਿਹੜਾ ਆਪਣਾ ਫਨ ਹਿਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਫੇਰ ਉਹ ਸੱਪ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਬਾ ਨੇ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਖ਼ਬਰ ਦੇ ਕੇ ਅਮੀਰ ਦੇ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ।

ਹੇਮਾਂਡਪੰਤ (ਬਿੱਛੂ ਅਤੇ ਸੱਪ)

1) ਬਾਬਾ ਦੀ ਆਗਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਕਾਸਾਹਿਬ ਦਿਕਸ਼ਿਤ ਸ੍ਰੀ ਏਕਨਾਥ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਦੋ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਭਾਗਵਤ ਅਤੇ ਭਾਵ-ਅਰਥ ਰਾਮਾਇਣ ਦਾ ਰੋਜ਼ ਪਾਠ ਕਰਦੇ ਸੀ। ਇਕ ਵੇਲੇ ਜਦੋਂ ਰਾਮਾਇਣ ਦਾ ਪਾਠ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਹੇਮਾਂਡਪੰਤ ਵੀ ਸਰੋਤਿਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨੂੰਮਾਨ ਨੇ ਰਾਮ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ—ਇਹ ਪ੍ਰਸੰਗ ਚਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਸਰੋਤੇ ਮਸਤ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਹੇਮਾਂਡਪੰਤ ਦੀ ਵੀ ਉਹੀ ਹਾਲਤ ਸੀ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਥੋਂ ਇਕ ਵੱਡਾ ਬਿੱਛੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਪਰ ਆ ਡਿੱਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੱਜੇ ਮੋਢੇ 'ਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪਤਾ ਤਕ ਨਾ ਲੱਗਾ। ਭਗਵਾਨ ਨੂੰ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਆਪ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਮੋਢੇ ਉਪਰ ਪਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਬਿੱਛੂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਲਿਆ। ਉਹ ਮਰਿਆ ਜਿਹਾ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਮੰਨੋ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਕਥਾ ਦੇ ਆਨੰਦ ਵਿਚ ਮਸਤ ਹੋਵੇ। ਹਰੀ ਇੱਛਾ ਸਮਝ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਵਿਚ ਬਿਨਾਂ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਏ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧੋਤੀ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਸਿਰੇ ਮਿਲਾ ਕੇ ਉਸ ਵਿਚ ਲਪੇਟ ਲਿਆ ਅਤੇ ਦੂਰ ਲਿਜਾ ਕੇ ਬਗੀਚੇ ਵਿਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।

2) ਇਕ ਹੋਰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮ ਵੇਲੇ ਅਣਾ ਸਾਹਿਬ ਵਾੜੇ ਦੇ ਉਪਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਇਕ ਸੱਪ ਖਿੜਕੀ ਦੀ ਚੌਗਾਠ ਦੀ ਇਕ ਮੋਰੀ ਵਿਚੋਂ ਅੰਦਰ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੁੰਡਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਲਾਲਟੈਨ ਲਿਆਉਣ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਥੋੜ੍ਹਾ ਚਮਕਿਆ, ਫੇਰ ਉਥੇ ਚੁੱਪਚਾਪ ਬੈਠਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਫਨ ਹਿਲਾਉਣ ਲੱਗਾ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸੋਟੀ ਅਤੇ ਡੰਡੇ ਲੈ ਕੇ ਉਥੇ ਦੌੜੇ ਪਰ ਉਹ ਇਕ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਸੀ ਜਿਥੇ ਉਸ ਉੱਪਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਵਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੈਂਦਾ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰੌਲਾ

ਸੁਣ ਕੇ ਉਹ ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਸੇ ਮੋਰੀ ਵਿਚ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਵਿਚ ਜਾਨ ਆਈ।

ਬਾਬਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰ

ਇਕ ਭਗਤ ਮੁਕਤਾਰਾਮ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਚਲੋ, ਚੰਗਾ ਹੀ ਹੋਇਆ, ਜੋ ਇਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਵਿਚਾਰਾ ਬਚ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਹੇਮਾਂਡਪੰਤ ਨੇ ਉਸਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੱਪ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਹੀ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਹੋਣ ਲੱਗੀ। ਇਕ ਦਾ ਮੱਤ ਸੀ ਕਿ ਸੱਪ ਅਤੇ ਉਸ ਵਰਗੇ ਜੰਤੂਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਹੀ ਠੀਕ ਹੈ, ਪਰ ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਮਤ ਸੀ। ਰਾਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹਿਸ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨੀ ਪਈ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਇਹ ਸੁਆਲ ਬਾਬਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਨੇ ਫ਼ੈਸਲਾਕੁੰਨ ਵਚਨ ਬੋਲੇ, “ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਈਸ਼ਵਰ ਦਾ ਨਿਵਾਸ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸੱਪ ਹੈ ਜਾਂ ਬਿੱਛੂ। ਉਹ ਹੀ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਸੱਪ, ਬਿੱਛੂ ਆਦਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਾ ਹੀ ਪਾਲਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਨਾਲ ਦਯਾ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੁਸ਼ਮਣੀ, ਵੈਰ ਅਤੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਛੱਡ ਕੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਗੁਜ਼ਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਈਸ਼ਵਰ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਰਾਖਾ ਹੈ।”

